

Na czym polega praca z przypadkiem i jakie zasady są w niej wykorzystywane?

1 Metoda pracy z indywidualnym przypadkiem

Metoda indywidualnego przypadku (*casework*) zapoczątkowana została w drugim dziesięcioleciu naszego wieku w Stanach Zjednoczonych przez Mary Richmond, stanowiła „unaukowanie dobroczynności”.

1.2 Definicje pracy z przypadkiem

Mary Richmond „Na pracę z przypadkiem składają się procesy, które przez świadome dokonywanie indywidualnych aktów dostosowania się jednostek do otoczenia – rozwijają osobowość”.

Gordon Hamilton „Praca z przypadkiem jest zastosowaniem doradztwa i świadczeń socjalnych w taki sposób, aby pobudzić i zachować psychiczną energię klienta oraz skłonić go do czynnego udziału w działaniach zmierzających do rozwiązania problemu”.

Helena Radlińska, „budzenie, uaktywnianie, mobilizowanie i ukierunkowanie jednostki w system działań naprawczych”.

Tadeusz Pilch „...metoda indywidualnych przypadków jest sposobem badań polegającym na analizie jednostkowych losów ludzkich uwikłanych w określone sytuacje wychowawcze lub na analizie konkretnych zjawisk natury wychowawczej poprzez pryzmat jednostkowych biografii ludzkich z nastawieniem na opracowanie diagnozy przypadku lub zjawiska w celu podjęcia działań terapeutycznych.”

Aleksander Kamiński, „praca z przypadkiem jest sztuką opartą na nauce [...], zdolnością twórczego interpretowania i komponowania wiedzy w odniesieniu do danej jednostki i uwarunkowań środowiskowych jej sytuacji, które mają służyć mobilizowaniu sił jednostki i uruchamianiu aktywności społecznej instytucji ratownictwa. Opieki i wspierania rozwoju. Prowadzenie przypadku ma polegać także na stymulowaniu wzajemnego przystosowania się jednostki i środowiska”.

W definicjach pracy z przypadkiem pojawia się wiele zasadniczych elementów. Jest to **metoda pomagania bazująca na wiedzy**, zrozumieniu i **umiejętnym zastosowaniu właściwych technik pomocy** jednostkom w rozwiązywaniu problemów.

Zgodnie ze współczesną metodyką działań socjalnych praca z przypadkiem obejmuje co najmniej dwa podstawowe komponenty:

1. **studium przypadku**, charakterystyka losów, sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej jednostki w kontekście problemu, które ma prowadzić do diagnozy społecznej i stać się podstawą opracowania planu pracy
2. **praca z przypadkiem** –sformułowanie wspólnie z klientem planie pracy, obejmująca działania o charakterze ratowniczym, kompensacyjnym lub terapeutycznym.

1.3. Zasady w stosowaniu metody indywidualnych przypadków

- a) **zasada akceptacji** – respektowanie podopiecznego jako osoby ze wszystkimi jego problemami i trudnościami,

- b) **zasada komunikacji** – nawiązanie interakcji opartej na jasności i precyzji używanych pojęć, symboli lub terminów, własna interpretacja komunikatów werbalnych i niewerbalnych przez obie strony interakcji,
- c) **zasada indywidualizacji** – koncentruje się na tym, by pracownik socjalny zrozumiał, że jego klient, będący w określonej sytuacji problemowej, musi być traktowany wyjątkowo; pracownik socjalny stara się pomagać ze zrozumieniem,
- d) **zasada uczestnictwa**, – aby podopieczny był w stanie przełamać swą niechęć do aktywności oraz zaangażować wszystkie swoje siły w proces działań korygujących i naprawczych, musi od samego początku aktywnie i świadomie uczestniczyć w tym procesie,
- e) **zasada zaufania i poszanowania prywatności**, – aby klient był w stanie zaakceptować pracownika socjalnego jako swojego powiernika, musi mieć przekonanie, że wszystkie informacje zostaną wykorzystane wyłącznie po to aby rozwiązać jego problemy ,
- f) **zasada świadomości** – zarówno pracownik socjalny, jak i klient mają własny system motywacji i oceny zjawisk,

Opracowała: mgr Anna Kowal-Słoboda

Bibliografia:

Mudrecka I., *Doświadczenia pracownika socjalnego w pracy z klientem* [w:] Brągiel J., Kurcz A. (red.), *Pracownik socjalny. Wybrane problemy zawodu w okresie transformacji społecznej*, Opole 2002

Olech A., *Etos zawodowy pracowników socjalnych*, Katowice 2006

Elementarne pojęcia pedagogiki społecznej i pracy socjalnej, red. Danuta Lalak, Tadeusz Pilch,

<http://www.kpss.lublin.pl/upload/wyk/14/Metoda%20pracy%20z%20indywidualnym%20przypadkiem.pdf>